

Abstrakt

Cílem této diplomové práce je zhodnotit legalitu použití síly proti tzv. Islámskému státu na území Sýrie ze strany Spojených států amerických, a to z hlediska *ius ad bellum*. Za tímto účelem je diplomová práce rozdělena do tří částí. První část se zaměřuje na posouzení subjektivity Islámského státu. Subjektivita je zkoumána zejména s ohledem na kritéria vyplývající z Montevidejské úmluvy o právech a povinnostech států a z odborné praxe. Islámský stát je posouzen z hlediska vymezeného území, stálého obyvatelstva, efektivní vlády, schopnosti vstupovat do mezinárodních vztahů, nezávislosti a legitimacy. Druhá část se zabývá právní úpravou použití síly v mezinárodních vztazích. Po představení historického vývoje je věnována pozornost především Chartě OSN a z ní vyplývajícímu zákazu hrozby silou nebo použití síly v mezinárodních stycích. V souvislosti s použitím síly proti Islámskému státu jsou představeny legální výjimky z tohoto zákazu, které by mohly být v boji proti Islámskému státu použity. Nejprve je věnována pozornost výjimkám vyplývajícím z Charty OSN, kterými jsou sebeobrana podle čl. 51 a kolektivní akce podle hlavy VII. V souvislosti se sebeobranou jsou rovněž rozebrány dva druhy sebeobrany, a to obrana individuální a kolektivní. Dále jsou představeny kolektivní akce Rady bezpečnosti podle kapitoly VII a rezoluce 2249. Uvedeny jsou také ostatní možnosti legálního použití síly, které z Charty OSN nevyplývají, a to intervence na pozvání či se souhlasem vlády a humanitární intervence. V poslední části se autor práce pokusil s ohledem na pravidla vyplývající z předchozí části, rozhodnutí Mezinárodního soudního dvora a praxi států zaujmout vlastní stanovisko k legalitě amerických útoků. Judikatura Mezinárodního soudního dvora bohužel nepostačuje k učinění jasného závěru. I mezi soudci této instituce panují v oblasti požadavků na iniciátora ozbrojeného útoku rozdílné názory. Co víc, vyjasnění této problematiky soud výslovně odmítnul, když k tomu měl příležitost, což bohužel nahrává rozporům v interpretaci a v závěrech o legalitě či nelegalitě sebeobranných akcí. Naproti tomu však praxe států posledních dvou dekad vypovídá o toleranci takovýchto akcí. Po zohlednění těchto faktorů a po aplikaci pravidel z části druhé došel autor práce k závěru, že americká intervence proběhla v souladu s mezinárodním právem, a to na základě práva na kolektivní sebeobranu.